

LIETUVOS RESPUBLIKOS SPECIALIŲJŲ TYRIMŲ TARNYBA

Biudžetinė įstaiga, A. Jakšto g. 6, LT-01105 Vilnius,
tel. 8 706 63 335, el. p. dokumentai@stt.lt
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188659948

Lietuvos Respublikos Seimo Audito komitetui
E pristatymo sistema

2025-04- Nr. 4-01-
Į 2024-12-27 Nr. S-2024-4826

DĖL KORUPCIJOS RIZIKOS ANALIZĖS NEATLIKIMO PRIORITETINIŲ EILIŲ SUDARYMO BEI SUSIJUSIOSE SRITYSE

Lietuvos Respublikos Seimo Audito komitetas (toliau – Audito komitetas) 2024 m. gruodžio 27 d. raštu Nr. S-2024-4826 pateikė Audito komiteto 2024 m. gruodžio 18 d. posėdžio protokolo Nr. 141-P-28(4) išrašą, kuriame Specialiųjų tyrimų tarnybos (toliau – STT) prašoma pagal kompetenciją atlikti korupcijos rizikos analizę prioritetinių eilių sudarymo bei susijusiose srityse.

STT 2025 m. kovo 16 d. raštu informavo Audito komitetą, jog šiuo metu vertina gautą informaciją, o ją įvertinę priims sprendimą dėl būtinybės atlikti korupcijos rizikos analizę akcinės bendrovės „Via Lietuva“ (toliau – Bendrovė) organizuojamuose valstybinės reikšmės kelių priežiūros ir plėtros procesuose.

Informuojame, jog vadovaujantis Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymo 6 straipsniu ir Korupcijos rizikos analizės atlikimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybos direktoriaus 2021 m. lapkričio 9 d. įsakymu Nr. 2-229 „Dėl Korupcijos rizikos analizės tvarkos aprašo patvirtinimo“, baigėme būtinybės atlikti korupcijos rizikos analizę nustatymą ir priėmėme sprendimą šiuo metu neatlikti korupcijos rizikos analizės Bendrovės organizuojamuose valstybinės reikšmės kelių priežiūros ir plėtros procesuose, ar susijusiose srityse, kadangi šiuo metu STT turimos informacijos nepakanka tokiam sprendimui priimti.

Minėtas sprendimas priimtas atsižvelgiant į tai, jog Bendrovė šiuo metu aktyviai siekia sumažinti Valstybės kontrolės 2024 m. lapkričio 4 d. audito išvadoje¹ nustatytas rizikas, atnaujina Infrastruktūros objektų įrengimo ar tvarkymo metodikų/taisyklių ir/ar prioritetinių eilių/pirmumo sąrašų tvarką, prieš kiekvienos metodikos patvirtinimą atliks antikorupcinį vertinimą, bei 2025 – 2027 m. įgyvendins kitas audito rekomendacijas ir įgyvendinimų plane numatytus įpareigojimus. Taip pat, korupcijos rizikos

¹ Valstybės kontrolės 2024 m. lapkričio 4 d. audito išvada Nr. VAE-10 „AB „Via Lietuva“ veikla organizuojant valstybinės reikšmės kelių atkūrimą, priežiūrą ir plėtrą“.

analizės atlikimo būtinybės nustatymo metu, identifikuotos kitos priemonės², kurios šiuo metu prisideda prie korupcijos rizikų valdymo valstybinės reikšmės kelių priežiūros ir plėtros procesuose.

Informuojame, jog STT matydama savo esmę panašią korupcijos riziką savivaldybių Kelių priežiūros ir plėtros programos (toliau – KPPP) lėšų naudojimo procesuose atliko dvi korupcijos rizikos analizės³ ir šešis teisės aktų, reglamentuojančių KPPP lėšų paskirstymą, antikorupcinius vertinimus⁴. Nustatyta, jog egzistuoja nepakankamai aiškus ir nuoseklus finansuotinių objektų sąrašų sudarymo, atnaujinimo ir keitimo reglamentavimas, nustatoma objektų atrankos vertinimo kriterijų visuma neužtikrina objektų atrankos objektyvumo, o savivaldybių nustatytas teisinis reglamentavimas kartais nesutampa su jos formuojama praktika, ne visos savivaldybės laikosi KPPP programos įstatyme nustatytų lėšų skirstymo principų ir proporcijų. Taip pat, nustatomos nepakankamai aiškos savivaldybių tarybų

² Pavyzdžiui, Bendrovėje 2024 m. rugsėjo 18 d. AB „Via Lietuva“ generalinio direktoriaus įsakymu Nr. 6-3722 buvo patvirtintas Korupcijos prevencijos veiklos vadovas; Bendrovės generalinio direktoriaus 2024 m. kovo 26 d. įsakymu Nr. VE-57 „Dėl privačių interesų deklaravimo kontrolės“ įtvirtinta kontrolės procedūra, pagal kurią prižiūrima, kaip Bendrovėje privačius interesus deklaruojantys asmenys laikosi Viešųjų ir privačių interesų derinimo įstatymo nuostatų, paskirtas Veiklos atsparumo ir rizikų valdymo skyriaus vadovas; 2023 m. gruodžio mėn. patvirtinta Projektų valdymo metodika, pagal kurią visas projekto gyvavimo ciklas (nuo projektavimo iki rangos) valdomas projekto vadovo, pasitelkiama komanda pagal reikalingas kompetencijas ir kt.

³ 2024 m. lapkričio 12 d. korupcijos rizikos analizės išvada Nr. 4-01-10009 „LR STT korupcijos rizikos analizės išvada Biržų, Kelmės ir Kupiškio rajonų savivaldybių vietinės reikšmės kelių ir gatvių priežiūros bei plėtros organizavimo procesuose“.

<https://www.stt.lt/data/public/uploads/2024/11/kra-del-vietines-reiksmes-keliu-ir-gatviu-prieziuros-procesu-2024-11.pdf>;

2025 m. sausio 31 d. korupcijos rizikos analizės išvada Nr. 4-01-999 „LR STT korupcijos rizikos analizės išvada Skuodo, Šilalės rajonų, Pagėgių ir Rietavo savivaldybių vietinės reikšmės kelių ir gatvių priežiūros bei plėtros organizavimo procesuose“ <https://www.stt.lt/data/public/uploads/2025/02/kra-kppp-2025-02.pdf>

⁴ 2022 m. balandžio 4 d. antikorupcinio vertinimo išvada Nr. 4-01-2861 „Dėl Kauno miesto ir Kauno rajono savivaldybių teisės aktų, reglamentuojančių kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo lėšų paskirstymą“. Prieiga internete:

<https://eseimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAK/94d62e60b4a911ec9f0095b4d96fd400?positionInSearchResults=0&searchModeIUUID=2f78b583-8524-49cc-9096-aedec1bc490c>.

2022 m. balandžio 8 d. antikorupcinio vertinimo išvada Nr. 4-01-2997 „Dėl Klaipėdos miesto ir Klaipėdos rajono savivaldybių teisės aktų, reglamentuojančių kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo lėšų paskirstymą“. Prieiga internete:

<https://eseimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAK/2a3926e2b70911ec9f0095b4d96fd400?positionInSearchResults=0&searchModeIUUID=2f78b583-8524-49cc-9096-aedec1bc490c>.

2022 m. balandžio 15 d. antikorupcinio vertinimo išvada Nr. 4-01-3244 „Dėl Šakių rajono savivaldybių teisės aktų, reglamentuojančių Kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo lėšų paskirstymą“.

Prieiga internete:

<https://eseimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAK/3c64e8a2bca311ec9f0095b4d96fd400?positionInSearchResults=0&searchModelUUUID=2f78b583-8524-49cc-9096-aedec1bc490c>.

2024 m. gegužės 17 d. antikorupcinio vertinimo išvada Nr. 4-01-4971 „Dėl Kelių priežiūros ir plėtros programos lėšų, skirtų Šakių rajono savivaldybės vietinės reikšmės keliams bei gatvėms tiesti, rekonstruoti, taisyti (remontuoti), prižiūrėti ir saugaus eismo sąlygoms užtikrinti, naudojimo tvarkos aprašo“.

Prieiga internete:

<https://eseimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAK/605db810143d11ef8e4be9fad87afa59?positionInSearchResults=0&searchModelUUUID=807117b1-629a-4613-8b1e-e3096c0969a6>.

2024 m. spalio 1 d. antikorupcinio vertinimo išvada Nr. 4-01-8743 „Dėl Alytaus rajono savivaldybės teisės aktų, reglamentuojančių Kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo lėšų paskirstymą“.

Prieiga internete:

<https://eseimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAK/33af35237fc511ef84ff9693ecd03ff5?positionInSearchResults=0&searchModelUUUID=807117b1-629a-4613-8b1e-e3096c0969a6>.

2024 m. spalio 23 d. antikorupcinio vertinimo išvadoje Nr. 4-01-9463 „Dėl Alytaus miesto savivaldybės teisės aktų, reglamentuojančių Kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo lėšų paskirstymą“.

Prieiga internete:

<https://eseimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAK/ecf7b4e291cb11ef955ff95815eb5ce5?positionInSearchResults=0&searchModelUUUID=92400378-05b7-4339-9374-7b150ebafba6>.

kompetencijos priimant sprendimus dėl KPPP lėšų naudojimo, nėra nustatomas pakankamas objektų atranką vykdančių komisijų formavimo reglamentavimas ir nepakankamai aiškos savivaldybių seniūnijų kompetencijos KPPP lėšų skirstymo procese. Be to, darbų priežiūros reglamentavimas neužtikrina procedūrų atsparumo korupcijai, iš esmės nėra šio proceso išorinės kontrolės ir (ar) priežiūros. Pasiūlymai dėl nustatytų korupcijos rizikos veiksnių šalinimo buvo pateikti Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerijai, AB „Via Lietuva“ ir analizuotoms savivaldybėms. Nustatyta tvarka, STT stebi kaip minėti subjektai įgyvendina jiems pateiktus pasiūlymus.

Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerijai pateikus korupcijos rizikos analizėje identifikuotas korupcijos rizikas, ministerija atsisakė įgyvendinti pateiktus pasiūlymus, nurodydama, jog atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos Seimo narių ir Lietuvos Respublikos Prezidento teisėkūros iniciatyvas, naujausiu Lietuvos Respublikos kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo įstatymo pakeitimu buvo suteikta savivaldybėms daugiau teisių pačioms nustatyti prioritetus ir kriterijus bei priimti sprendimus dėl šių lėšų paskirstymo. Nurodė, jog priešingai, nei šio priimto įstatymo pakeitimo tikslas, STT rekomenduojama įstatymu detalizuoti ir prioretizuoti savivaldybėms skirtų kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo lėšų paskirstymą, sukurti ir taikyti kontrolės mechanizmą, o tai gali sukelti teisinį netikrumą, didinti administracinę naštą, vėlinti projektų įgyvendinimą, mažinti pasitikėjimą valstybinėmis institucijomis bei skatinti neefektyvumą.

STT nesutinka su tokia Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerijos pozicija, kadangi STT teikti pasiūlymai neprieštarauja Lietuvos Respublikos Seimo ir Lietuvos Respublikos Prezidento iniciatyvai didinti KPPP lėšų paskirstymo sumas. Atvirkščiai, STT pasiūlymai susiję su minėtų lėšų panaudojimo skaidrumu ir neriboja jų teisių, dėl to yra dar aktualesni. Neigiamai vertintina ir Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerijos pozicija, jog aiškesni kriterijai, objektyvi kontrolė gali prisidėti prie teisinio netikrumo, mažins pasitikėjimą ir skatins neefektyvumą. Todėl STT pasiūlė pakartotinai įvertinti pasiūlymą ir jį įgyvendinti.

Pažymime, jog STT ir toliau aktyviai stebės Valstybės kontrolės 2024 m. lapkričio 4 d. audito išvadoje Bendrovei pateiktų rekomendacijų įgyvendinimą ir, esant poreikiui, pakartotinai atliks būtinybės atlikti korupcijos rizikos analizę nustatymą Bendrovės organizuojamuose valstybinės reikšmės kelių priežiūros ir plėtros procesuose, ir/ar kitose srityse. Priėmus tokį sprendimą, Jus informuosime papildomai.

Dėkojame už bendradarbiavimą.

Direktorius pavaduotojas

Elanas Jablonskas